

льної діяльності, відповідності педагогічної тактики конкретній задачі даної взаємодії, активності самих студентів і т.д.). Серед них важливу роль відіграє фактор оптимального вибору методів навчання, реалізація яких у конкретних умовах освітнього закладу дає високий рівень якості підготовки студентів. В останні роки вивчаються можливості методів активного навчання (проблемні лекції, групові дискусії, аналіз конкретних ситуацій, динамічні пари, конференції, рольові та ділові ігри, відеометод, мультимедіа і т.д.), які поряд із традиційними (пояснення, розповідь, робота з підручником, бесіда, показ і т.д.), сприяють підвищенню інтенсифікації, ефективності, якості та результативності процесу навчання у вузі.

Дуже важлива та абсолютно обов'язкова річ у взаємодії суб'єктів — презумпція природного розуму студента. Не припустимо, коли викладач заздалегідь впевнений, що студент занадто поступається йому знаннями. Тільки вважаючи своїх студентів розумними, можна розкрити можливості тих, кому заважають зробити це особливості психології чи невдалий досвід навчання.

Тому, основне завдання викладача і студента знайти «золоту» оптимальну для них середину, при якій їх взаємодія буде набагато успішніше і продуктивніше.

Існує твердження, що взаємодія основних суб'єктів навчального процесу буде максимально ефективною, коли в роботі зі студентами викладач застосовуватиме три рівні спілкування. Рівень 1 — викладач веде мовлення, студенти сприймають (*викладач домінує*); рівень 2 — викладач разом зі студентом або студентами вирішують якусь проблему (*викладач, студент — на рівних*); рівень 3 — викладач по суті справи вчиться у студента, осмислюючи і сприймаючи те, що він говорить (*домінує студент*). І, найбільш плідною навчальна робота стає тоді, коли всі три рівні чергуються.

Гуманізація і демократизація відносин основних суб'єктів у системі вищої освіти передбачає зміну механізму взаємодії викладачів і студентів: з одного боку, активізацію суб'єктності останніх, з іншого — визнання викладачами суб'єктної позиції студентів. При цьому ефективність взаємодії даних суб'єктів може розглядатися як один з показників якості вищої освіти, однак питання щодо якісної і кількісної оцінки ефективності процесу взаємодії викладачів і студентів у психолого-педагогічних дослідженнях і досі залишається відкритим.

Булкот Г. В., к.е.н., ст. викладач
кафедри аудиту

НАУКОВА СКЛАДОВА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ»

Самостійна робота студента (СРС) — це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

СРС є важливою складовою навчального процесу, яка позитивно впливає на глибину засвоєння знань і вмінь, що є передумовою творчого застосування їх у майбутній професійній діяльності.

Метою СРС є засвоєння в повному обсязі навчального матеріалу, передбаченого програмою та послідовне формування у студентів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Під час самостійної роботи студент має бути активним учасником навчального процесу, свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

Самостійна робота студентів є однією із форм організації навчального процесу, якій відводиться важливе місце при опануванні студентами теоретичних основ, методичних та організаційних положень внутрішньогосподарського контролю.

Основними завданнями самостійної роботи студентів є: систематизація та закріплення отриманих теоретичних знань і практичних умінь студентів; поглиблення та розширення теоретичних знань; розвиток пізнавальних здібностей і активності студентів: творчої ініціативи, самостійності, відповідальності та організованості; формування самостійності мислення, здібностей до саморозвитку, самовдосконалення та самореалізації; розвиток дослідницьких умінь.

Виходячи з поставленої мети і завдань вивчення дисципліни «Внутрішньогосподарський контроль», у процесі навчання використовуються різні види самостійної роботи, а також форми СРС, а саме: конспектування першоджерел; реферативний виклад матеріалу або аналітичний розгляд наукової публікації; пошук, підбір та огляд джерел за заданою тематикою; переклад літературних джерел англomовного походження за заданою проблематикою; участь у наукових

студентських конференціях і семінарах; есе, реферати, презентації, кросворди...; робота на лекції: складання або спостереження за планом читання лекції, доопрацювання конспекту лекції, доповнення конспекту рекомендованою літературою; підготовка до семінарів: підготовка конспектів виступів на семінарі, презентацій, виконання завдань; модульна робота; виконання завдань пошуково-дослідницького характеру.

Таким чином, форму СРС пропонує кафедра, розробляючи робочу навчальну програму дисципліни «Внутрішньогосподарський контроль».

Для успішного здійснення самостійної роботи необхідно звернути увагу на: комплексний підхід організації самостійної роботи із усіх форм аудиторної роботи; забезпечення контролю над якістю виконання самостійної роботи та засвоєння навчального матеріалу.

Отже, самостійна робота студента завершує завдання усіх видів навчальної роботи. Ніякі знання, не підкріплені самостійною діяльністю, не можуть стати справжнім надбанням людини.

Узагальнюючи усе викладене, можна зробити висновок, що самостійна робота має виховне значення: вона формує самостійність не тільки як сукупність умінь і навичок, але і як характерна риса, що відіграє, суттєву роль у структурі особистості сучасного фахівця вищої кваліфікації.

*Васюта І.О.,
Мурашова О.Л., асистенти
кафедри аудиту*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТІВ

Відповідно до затвердженої урядом Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки, ключовим завданням освіти у XXI сторіччі є розвиток мислення, орієнтований на стає майбутнє. Інтеграція України у світовий освітній простір вимагає постійного вдосконалення національної системи освіти, пошуку ефективних шляхів підвищення якості освітніх послуг, апробації та впровадження інноваційних педагогічних систем.

Одним із основних завдань на сьогоднішньому етапі реформування вищої освіти є забезпечення якості підготовки висококваліфікованих, конкурентоздатних на ринку праці спеціалістів, що спроможні задовольнити потреби найвимогливіших роботодавців. Вирішити це питання можливо лише за умови поєднання традиційних педагогічних методик із сучасними інноваційними технологіями навчання.

Як відомо, термін «інновація» походить від латинського слова «novatio», що в перекладі означає «оновлення», «зміни». У педагогічному процесі інноваційні технології передбачають запровадження нововведень у зміст, форми і методи навчання, в спільну діяльність викладача і студента.

Ще стародавній мислитель і філософ Китаю Конфуцій приблизно 2,5 тисячі років тому стверджував: «Скажи мені — і я забуду. Покажи мені — і я запам'ятаю. Дай мені діяти самому — і я зрозумію». Реальне розуміння набутих знань у процесі навчання виникає тоді, коли є можливість діяти. Дослідники встановили, що під час лекційної подачі матеріалу студенти засвоюють лише 20 % інформації, в той час як у процесі ділового спілкування — 90 %. Виходячи з цього, пасивне отримання інформації через прослуховування лекцій чи переглядання дидактичних слайдів є менш ефективним. Опанувати та засвоїти матеріал у повному обсязі допомагають активні та інтерактивні методи навчання. Вони розвивають самостійність мислення студентів, вчать виокремлювати найголовніше у навчальному матеріалі, дозволяють студентові шляхом практичних досліджень здобути необхідний досвід, який стане у пригоді під час прийняття подальших професійних рішень.

Наразі, найчастіше застосовують наступні інноваційні методи навчання: проблемна лекція, дискусія з елементами аналізу, ділові та рольові ігри, семінар-конференція, семінар-«мозковий штурм», семінар-розгорнута бесіда, робота в малих творчих групах, кейс-метод тощо.

Проте активні методи навчання спрямовані не лише на засвоєння студентами знань та формування професійних навичок, але і на розвиток творчих і комунікативних здібностей особистості, формування індивідуального підходу кожного студента до проблеми, що виникає. Важливу роль під час активного та інтерактивного навчання відіграє викладач, адже він повинен не лише опанувати вищезазначені інноваційні технології, але й створити умови, в яких студент вільно висло-